

Αρείου Πάγου: 317/1996, Τμ. Β'

Πηγή: Ε.Δ.Κ.Α. Τόμος 56^{ος} 97, σελ. 903

Και ο ΟΣΕ ως εργοδότης, είναι υποχρεωμένος να βεβαιώσει εγγράφως και ενόρκως ενώπιον του Ειρηνοδίκη του τόπου του ατυχήματος επισυμβάν σε εργαζόμενο του εργατικό ατύχημα εντός 15 ημερών. Εάν ο ΟΣΕ παραλείψει την ανωτέρω υποχρέωσή του, επέρχονται και εις βάρος αυτού οι συνέπειες του νόμου, ήτοι η παραγραφή των εκ του εργατικού ατυχήματος αξιώσεων υπόκειται στις κοινές διατάξεις και από 3ετής που είναι βάσει του ν.551/1995, γίνεται 5ετής, έστω και αν αυτός κατά τα λοιπά, απολαμβάνει των προνομίων του Δημοσίου. Και τούτο, είτε το ατύχημα συνέβη εντός, είτε εκτός του χώρου παροχής της εργασίας και ανεξαρτήτως της γνώσεως εκ μέρους του, του ατυχήματος με αναγγελία του σε αυτόν από τον παθόντα, τους συγγενείς του ή και τον αστύιατρο.

Κυριότερες διατάξεις: Ν. 551/1915 άρθρα 10, 11 και 17. Ν.δ. της 4.9.1935 άρθρο 2 παρ. 3 Ν.δ. 674/1970 άρθρο 4. Ν.δ. 1115/1972 άρθρο 1 Ν.δ. 321/1969 άρθρα 91 και 93.

Πρόεδρος : ο αντιπρόεδρος κ. ΝΙΚ. ΚΑΒΑΛΛΙΕΡΟΣ

Εισηγητής: ο αεροπαγίτης κ. ΕΥΑΓ. ΚΡΟΥΣΤΑΛΑΚΗΣ

Δικηγόροι: οι κ.κ. Εμμ. Παπαρρηγούπουλος, Ευαγγ. Λαγγούσης

Κατά το άρθρο 17 παρ. α' του ν. 551/1915, όπως κωδικοποιήθηκε με το β.δ. της 24.7/25.8.1920, "πάσα εκ του παρόντος νόμου αξίωσις παραγράφεται μετά τριετίαν από του ατυχήματος, απέναντι όμως εργοδότη μη συμμορφωθέντος προς τας διατάξεις του άρθρου 10 (παραβιάσαντος δηλαδή την υποχρέωσή του να βεβαιώσει εντός δέκα πέντε ημερών εγγράφως και ενόρκως ενώπιον του ειρηνοδίκη του τόπου του ατυχήματος τις λεπτομέρειες αυτού) χωρεί μόνον η κοινή παραγραφή". Στο άρθρο 10 δε γίνεται διάκριση μεταξύ εργατικού ατυχήματος που συνέβη εντός του χώρου παροχής της εργασίας και εργατικού ατυχήματος που επήλθε εκτός του χώρου αυτής, αρκεί το τελευταίο αυτό να προήλθε «εκ βιαίου συμβάντος εν τη εκτελέσει της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής». Ούτε θέτει η ανωτέρω διάταξη ως προϋπόθεση της υποχρέωσης του εργοδότη να βεβαιώσει το ατύχημα τη γνώση αυτού συνεπεία εκπληρώσεως της υποχρέωσης του παθόντος ή των

συγγενών του να αναγγείλουν το ατύχημα στον εργοδότη και τον αστυίατρο (σύμφωνα με το άρθρο 11 εδ. β' του ν. 551/1915 που προστέθηκε με το άρθρο 3 του ν. 2193/1920). Από τις διατάξεις αυτές συνάγεται ότι η παραγραφή των αξιώσεων από το ν. 551/1915 είναι τριετής, εφόσον όμως ο εργοδότης βεβαίωσε το ατύχημα ενώπιον του ειρηνοδίκη, διαφορετικά η παραγραφή είναι η συνήθης (κοινή παραγραφή). Εξάλλου, ο αναιρεσείων ΟΣΕ έχει όλα τα προνόμια (δικαστικά, διοικητικά και οικονομικά) του Δημοσίου ως προς τις αστικές αυτού σχέσεις, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 3 του από 4.9.1935 ν.δ. «περί διοικήσεως των ΣΕΚ» και το άρθρο 4 του ν.δ. 674/1970 «περί ιδρύσεως ΟΣΕ», όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 1 του ν.δ.1115/1972 (Ολ.Α.Π. 3/1992).

Συνεπώς, κατά τα άρθρα 91 παρ. 1 και 93 του ν.δ. 321/1969 «περί κώδικος δημοσίου λογιστικού», ο χρόνος γενικώς της παραγραφής των χρηματικών αξιώσεων κατά του ΟΣΕ είναι πέντε ετών και «άρχεται από του τέλους του έτους καθ' ο εγεννήθη η αξίωσις και είναι δυνατή η δικαστική αυτής επιδίωξις». Στην προκειμένη υπόθεση, όπως προκύπτει από την προσβαλλομένη απόφαση, το Εφετείο δέχτηκε ότι ο αναιρεσείων δεν εξεπλήρωσε την υποχρέωσή του να βεβαιώσει ενώπιον του αρμόδιου ειρηνοδίκη τις λεπτομέρειες του εργατικού ατυχήματος που υπέστη ο αναιρεσίβλητος μισθωτός του στις 7.6.1988 (τη φύση του οποίου ως εργατικού ατυχήματος κατά το άρθρο 1 του ν. 551/1915 δεν αμφισβητεί) και ότι η αγωγή του ως προς την αξίωση αποζημιώσεως κατά το ν. 551/1915 (και ως προς την παράλληλη αξίωση αποζημιώσεως κατά τη σ.σ.ε. της 16.3.1989 για την οποία ήδη δεν πρόκειται) επιδόθηκε στον αναιρεσείοντα στις 14.10.1991, πριν δηλαδή από τη συμπλήρωση της ως άνω πενταετίας. Με αυτές δε τις παραδοχές, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο απέρριψε την ένσταση που προέβαλε ο αναιρεσείων περί παραγραφής της αξιώσεως αποζημιώσεως του αναιρεσιβλήτου κατά το προαναφερθέν άρθρο 17 εδ. α' του ν. 551/1915 (η αξίωση αυτή αποζημιώσεως δεν είναι «αξίωση εκ καθυστερουμένων αποδοχών ή άλλων πάσης φύσεως απολαυών ή αποζημιώσεων εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού» και δεν καταλαμβάνεται από τη διετή παραγραφή του άρθρου 91 παρ. 3 ν.δ. 321/1969). Έτσι δεν παραβίασε, ούτε ευθέως ούτε εκ πλαγίου με ανεπαρκείς ή αντιφατικές αιτιολογίες, τους κανόνες του ουσιαστικού δικαίου των άρθρων 1, 2 παρ. α', 3 παρ. 1, 10 παρ. α', 11

παρ. β', 17 παρ. α' του ν. 551/1914, αλλά ούτε και τις διατάξεις των άρθρων 277, 279, 280 Α.Κ. αφού πρόκειται για την έλλειψη των προϋποθέσεων της προταθείσης από τον αναιρεσείοντα τριετούς παραγραφής. Κατ' ακολουθίαν είναι αβάσιμος ο μοναδικός (κατ' εκτίμηση του δικογράφου) λόγος της αναιρέσεως, από το άρθρο 559 αριθμ. 1 και 19 Κ. Πολ. Δ.). (Απορρίπτει την αίτηση περί αναιρέσεως της 1652/1994 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών)